

**EKONOMSKA ŠKOLA
MIJE MIRKOVIĆA RIJEKA**

ETIČKI KODEKS

U Rijeci, listopad 2008. god.

Na temelju članka 58. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine“ broj 87/08) u suradnji sa Nastavničkim vijećem Školski odbor Ekonomske škole Mije Mirkovića Rijeka, na sjednici održanoj dana 30. listopada 2008. godine donosi

ETIČKI KODEKS

I. OPĆE ODREDBE

1. Cilj

Cilj Etičkoga kodeksa je poticati razumijevanje i prihvaćanje temeljnih načela moralno opravdanoga ponašanja te njihovu primjenu u specifičnom kontekstu Ekonomske škole Mije Mirkovića Rijeka (u daljnjem tekstu; Škola).

Etički kodeks nastoji afirmirati i promicati osjetljivost za vrijednosti koje su specifične za obrazovnu djelatnost u najširem smislu, a koje nisu ili još nisu ugrađene u postojeću zakonsku regulativu.

2. ustanovljavanje i propisivanje

Ustanovljavanje i propisivanje etičkih standarda dinamički je proces koji slijedi stalni razvoj razumijevanja prava i dužnosti ravnatelja, nastavnika i stručnih suradnika (u daljnjem tekstu: nastavnici) i ostalih administrativnih i tehničkih radnika (u daljnjem tekstu: ostali zaposlenici).

Zbog takve naravi ovaj Etički kodeks podložan je stalnim provjerama i eventualnim preinakama sukladno razvoju i razumijevanju etičkih vrijednosti u specifičnom društvenom kontekstu.

3. osiguranje uvjeta

Škola ima obvezu osigurati nužne uvjete kako bi svi nastavnici i ostali zaposlenici mogli biti upoznati s Etičkim kodeksom. Nepoznavanje ili nerazumijevanje etičkih standarda ne opravdava neetično ponašanje.

II. TEMELJNA NAČELA

1. Ljudska prava, poštivanje integriteta i dostojanstva osobe

Škola mora svakom nastavniku, ostalim zaposlenicima i učenicima osigurati uživanje svih ljudskih prava koja se ostvaruju unutar Škole te druga prava zajamčena Ustavom i pozitivnim propisima Republike Hrvatske.

Svi nastavnici i ostali zaposlenici trebaju biti poštovani kao osobe u skladu sa zajamčenim pravima koja proizlaze iz poštivanja njihova života, integriteta i dostojanstva.

Svim nastavnicima treba priznati pravo i osigurati uvjete nesmetanog profesionalnog razvoja i usavršavanja u skladu s mogućnostima, a u mjeri u kojoj se ne narušava to isto pravo druge osobe.

Svi nastavnici i ostali zaposlenici imaju obveze i odgovornosti prema drugima u smislu poštena, iskrena i nepristrana ponašanja, ali i nastojanja na podizanju kriterija izvrsnosti u svim domenama, a radi ostvarivanja zajedničkoga dobra.

2. Jednakost i pravednost

Svaki nastavnik i ostali zaposlenik treba se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti na način da su isključeni svaka; diskriminacija, zlostavljanje, uznemiravanje ili iskorištavanje.

Škola je dužna osigurati uvjete za ostvarenje načela jednakosti i pravednosti.

Nastavnici ne smiju zlouporabiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da osobni interesi i odnosi rezultiraju situacijama koje su u suprotnosti s objektivnim prosuđivanjem te etičnim i profesionalnim obavljanjem radnih obveza.

Nastavnicima treba osigurati jednake uvjete ostvarivanja profesionalnih obveza, iskazivanja intelektualnih sposobnosti i napredovanja.

3. Profesionalno ponašanje

Od nastavnika se očekuje da odgovorno, savjesno profesionalno i etički besprijekorno ispunjavaju sve svoje obveze prema učenicima, roditeljima i ostalim zaposlenicima te da u svojem djelovanju slijede načelo objektivnosti, nepristranosti, razboritosti, ljubaznosti i tolerancije.

Obveza je nastavnika poštivanje kriterija stručnosti i izvrsnosti te u skladu s tim se stalno stručno usavršavati unutar svog profesionalnog područja, utemeljivanjem svoje profesionalne i etičke prosudbe na dostupnim činjenicama isključujući svakovrsne predrasude.

Od ostalih zaposlenika očekuje se da odgovorno, savjesno profesionalno i etički besprijekorno ispunjavaju svoje radne obveze, obveze prema nastavnicima, učenicima i strankama, te da u svojem djelovanju slijede načela ljubaznosti i tolerancije.

4. Poštivanje zakona i pravnih postupaka

Od svih nastavnika i ostalih zaposlenika očekuje se poštivanje svih pravnih propisa i pravnih postupaka koji se tiču njihovih obveza kao zaposlenika Škole.

Škola ima obvezu osigurati uvjete nužne za upoznavanje zaposlenika sa svim relevantnim pravilima koja se tiču njihovih obveza. Svim zaposlenicima treba osigurati jednaku mogućnost pritužbe i ravnopravan položaj u postupku ispitivanja povreda odredbi Etičkog kodeksa.

III. NEPRIHVATLJIVA PONAŠANJA

1. Diskriminacija

Temeljem odredbi o poštivanju dostojanstva i integriteta svakoga pojedinca i nužnosti osiguravanja jednakih i pravednih uvjeta postupanja, napredovanja i ostvarivanja svojih prava, svaki oblik neposredne i posredne diskriminacije smatra se nedopustivim, a posebice oblik diskriminacije koji se temeljen na religiji, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, spolu, spolnoj orijentaciji, imovinskom stanju, podrijetlu, obiteljskom i bračnom statusu, trudnoći, obiteljskim obvezama, godinama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju.

Isključivi kriteriji vrednovanja i napredovanja mogu biti: stručnost, sposobnost i profesionalne zasluge, odnosno, osposobljenost i rezultati u obavljanju određene vrste radnih zadataka.

2. Uznemiravanje

U cilju punoga poštivanja ljudskoga dostojanstva svakog nastavnika i ostalih zaposlenika Škole, svaka vrsta uznemiravanja temeljena na religiji, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, spolu, spolnoj orijentaciji, imovinskom stanju, obiteljskom i bračnom statusu, trudnoći, obiteljskim obvezama, godinama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju smatra se nedopustivom.

Za svrhe ovoga Etičkoga kodeksa uznemiravanjem se smatra svako neprimjereno ponašanje prema drugoj osobi koje ima za cilj ili koje stvarno predstavlja povredu osobnog dostojanstva, ometa njezino obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvalitetu života te osobe.

Uznemiravanjem se smatra svaki čin, pojedinačan ili ponavljan, verbalni, neverbalni ili fizički kao i stvaranje ili pridonošenja stvaranju neugodnih i neprijateljskih radnih i obrazovnih okolnosti koje drugu osobu zastrašuju, vrijeđaju ili ponižavaju. Stanje intoksikacije alkoholom ili drugim sredstvima ne može se smatrati olakotnom okolnošću u slučajevima uznemiravanja jer i samo predstavlja ozbiljno kršenje Etičkoga kodeksa.

3. Spolno uznemiravanje

Spolno uznemiravanje nedopustivo je ponašanje koje karakterizira izostanak pristanka ili odbijanje druge strane, a uključuje:

- ponavljano neželjeno upućivanje verbalnih i fizičkih prijedloga spolne naravi drugoj osobi
- fizičko napastovanje
- ponavljano neželjeno iznošenje šala i opaski koje su spolno obojene, uključujući referiranje na spol i spolnu orijentaciju
- ruganje i ismijavanje koje je spolno obojeno
- izlaganje spolno uvredljivoga i uznemirujućega materijala
- zahtijevanje spolnih usluga (nedopustivim se smatra da osoba koja ima poziciju autoriteta uvjetuje svoje djelovanje ili nedjelovanje spolnim uslugama).

Spolno uznemiravanje nedopustivo je jer pretpostavlja izravno ili neizravno uvjetovanje i pritisak na drugu osobu temeljem zlouporabe pozicije autoriteta, te zbog toga što stvara neprihvatljivo radno i obrazovno ozračje. Neprihvatljivim se smatra vršenje pritiska na osobu koja je odbila ili prijavila takvu vrstu ponašanja. Neprihvatljivim ponašanjem smatra se i zanemarivanje prijava spolnoga uznemiravanja u smislu odgađanja ili neistraživanja prijavljenoga spolnoga uznemiravanja.

Nasuprot spolnom uznemiravanju, odnosi spolne naravi između zaposlenika koji uključuju obostrani pristanak smatraju se područjem privatnosti izvan legitimnih interesa Škole.

4. rad pod utjecajem alkohola ili opijata

Dolaženje na rad pod utjecajem alkohola ili opijata nedopustivo je ponašanje. Stanje intoksikacije alkoholom ili drugim sredstvima ne može se smatrati olakotnom okolnošću u slučaju kršenja Etičkoga kodeksa.

IV. PROFESIONALNA PRAVA I ODGOVORNOSTI

Svi nastavnici i ostali zaposlenici trebaju biti pravedni i ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihovu objektivnost u obrazovnim, administrativnim, poslovnim i upravljačkim djelatnostima.

Evaluacija djelatnosti i profesionalne kompetencije bilo kojega zaposlenika ne smije počivati na kriterijima koji nisu neposredno relevantni za obavljanu djelatnost ili profesionalne obveze.

Nastavnici moraju imati nepristran stav, posebice kada su u pitanju prava učenika i roditelja

Sljedeća načela i postupanja definiraju profesionalna prava i odgovornosti nastavnika u njihovoj ulozi

1. Načelo podučavanja

- Nastavnici trebaju steći i prenijeti što višu razinu znanja iz svojega nastavnog predmeta, osigurati točnost, preciznost, reprezentativnost sadržaja predmeta unutar nastavnog programa,
- Obveza je nastavnika ponuditi istovjetne mogućnosti unapređenja znanja koji svim učenicima jamči podjednak napredak,
- Teme koje učenici mogu smatrati osobito osjetljivima iz razloga diskriminacije trebaju biti obrađivane na otvoren, pošten i pozitivan način,
- Temeljni je zadatak nastavnika da doprinese intelektualnom razvoju učenika unutar njihove individualne domene, te da izbjegava sve djelatnosti koje bi mogle omesti taj proces,
- Nastavnici trebaju osigurati učenicima evaluaciju i ocjenjivanje koje je valjano, otvoreno, pravedno, objektivno te pravodobno. Potrebno je osigurati transparentnost i javnost provjere znanja kao temeljno jamstvo objektivnosti ocjenjivanja,
- Nastavnik treba poštivati dignitet svojih radnih kolega i u suradnji s njima raditi u interesu napredovanja učenika,
- U interesu razvoja učenika, nastavnik treba poštivati nastavne programe, obrazovne ciljeve, strategije i standarde,
- Nastavnici ne smiju uvjetovati provjere znanja uvjetima koji nisu sadržani u nastavnom planu i programu i izvedbenom planu i programu,
- U cilju unapređivanja kvalitete nastavnoga procesa nastavnici trebaju uzimati u obzir mišljenje i evaluacije stručnih suradnika i učenika o svojoj nastavnoj kompetenciji.

2. Obveze kontinuiranoga usavršavanja

Nastavnici se trebaju neprekidno usavršavati i ustrajati na unapređivanju kakvoće i razine vlastita znanja i stručnosti unutar nastavnog područja.

3. Profesionalno napredovanje

Škola mora nastavnicima i ostalim zaposlenicima osigurati jednake uvjete napredovanja temeljem ispunjavanja radnih obveza. Procjena uspješnosti ostvarivanja radnih obveza i profesionalne kompetencije bilo kojega zaposlenika treba biti objektivna i nepristrana te utemeljena na definiranim i transparentnim kriterijima.

Svaki oblik neposredne ili posredne diskriminacije u postupku evaluacije uvjeta profesionalnoga napredovanja te u samom postupku napredovanja smatra se nedopustivim.

4. *Primanje darova i drugih dobara*

Nastavnici i ostali zaposlenici ne smiju tražiti darove, poticati darivanje niti primati ikakve darove bilo za sebe ili neku drugu osobu za koje postoji razborita pretpostavka da će posredno ili neposredno utjecati na njihovu objektivnost, ispunjavanje profesionalnih obveza te poštivanje profesionalnih prava i dužnosti.

Obveza je Škole, nastavnika i ostalih zaposlenika otkloniti svaki pokušaj korupcije.

5. *Sukob interesa*

Svi nastavnici i ostali zaposlenici trebaju izbjegavati sukobe interesa.

Sukob interesa je situacija u kojoj su privatni interesi nastavnika i ostalih zaposlenika u suprotnosti s javnim interesom ili kad privatni interes utječe ili može utjecati na nepristranost istih u obavljanju rada (sukob interesa mogu uzrokovati na primjer obiteljski odnosi, blisko prijateljstvo, antagonizmi i sl.).

Nedopustivo je svaki oblik nepotizma.

6. *Transparentnost i tajnost*

Škola podupire i promiče transparentnost u propisima i njihovom djelovanju kao jednu od temeljnih vrijednosti. Sva pravila i odredbe kojima se definiraju prava i obveze zaposlenika trebaju biti precizna, jasna i dostupna.

Svi nastavnici i ostali zaposlenici koji temeljem svoga radnog mjesta raspolažu podacima sa statusom povjerljivosti trebaju štiti tajnost takvih podataka. Status tajnosti podataka proistječe iz potrebe zaštite prava učenika, njihovih roditelja ili drugih zaposlenika.

Ne dopušta se otkrivanje povjerljivih podataka drugim zaposlenicima kao ni bilo kojoj drugoj osobi, osim ako je takvo razotkrivanje dio uobičajenoga tijeka rada u Školi ili ako postoji zakonska i profesionalna obveza da se takve informacije objave.

7. *Javno nastupanje*

Škola je suglasna da njeni nastavnici i ostali zaposlenici mogu javno nastupati i slobodno izražavati svoje stavove, koje uključuje nastupe pred publikom, na radiju i televiziji, izražavanje svojih stavova u novinama, knjigama i časopisima, kao i druge oblike djelovanja za dobrobit zajednice.

U svim oblicima javnih nastupa i djelovanja u kojima zaposlenici predstavljaju Školu osobito se očekuje postupanje u skladu s najvišim etičkim i profesionalnim standardima.

Nastavnici i ostali zaposlenici mogu predstavljati Školu samo uz odobrenje ravnatelja Škole.

8. Odgovornost prema Školi

Rad nastavnika i ostalih zaposlenika u Školi treba biti u funkciji što većeg doprinosa u ostvarenju zadataka obrazovanja.

Svi nastavnici i ostali zaposlenici trebaju se skrbiti o dobrobiti Škole u duhu slobode i tolerancije.

U tom smislu ne odobrava se:

- namjerno ometanje djelatnosti koju Škola provodi ili podupire u cilju ostvarenja zadataka obrazovanja
- bilo koja vrsta djelovanja (lobiranje, zlouporaba pozicije autoriteta i sl.) kojoj je cilj stvaranje povlaštene pozicije pojedinaca i skupina na štetu objektivnih profesionalnih kriterija
- upotreba školske imovine ili pogodnosti za osobne, komercijalne, političke ili religijske svrhe bez posebna odobrenja
- poticanje drugih osoba u nepoštivanju Škole
- namjerno predstavljanje osobnih stavova kao službenoga stava Škole radi stjecanja osobne koristi
- korištenje imena ili logotipa Škole za privatne potrebe.

V. ETIČKO POVJERENSTVO

1. Sastav Etičkog povjerenstva

Etičko povjerenstvo je tijelo koje se skrbe za provedbu Etičkoga kodeksa.

Etičko povjerenstvo imenuje Školski odbor.

Etičko povjerenstvo ima pet članova koji se biraju na četiri godine, i to četiri člana iz reda nastavnika i jednog člana iz reda ostalih stalno zaposlenih zaposlenika.

2. Djelokrug rada Etičkog povjerenstva

Etičko povjerenstvo koordinira sve djelatnosti kojima je cilj primjena i provedba Etičkoga kodeksa;

- prati usklađenost pravnih akata Škole s odredbama Etičkog kodeksa,
- predlaže pokretanje postupka izmjene pravnih akata Škole čije odredbe nisu usklađene ili su u sukobu s odredbama Etičkoga kodeksa,
- prati usklađenost Etičkoga kodeksa sa zakonima i drugim pravnim propisima,
- prema potrebi predlaže Školskom odboru izmjene i dopune Etičkoga kodeksa,
- provodi redovite recenzije Etičkoga kodeksa u razdobljima od pet godina,
- zaprima prijave o povredi Etičkoga kodeksa, u pisanom ili usmenom obliku,
- provedenim postupcima utvrđuje povrede Etičkoga kodeksa,
- daje prijedlog ravnatelju Škole za pokretanje stegovnih mjera nastavniku ili ostalom zaposleniku koji je prekršio odredbe Etičkoga kodeksa,
- podnosi Školskom odboru izvješće o svome radu.

3. Postupak pred Etičkom povjerenstvom

Etičko povjerenstvo provest će postupak utvrđivanja povrede Etičkoga kodeksa u razumnu roku;

- svatko se može obratiti Etičkom povjerenstvom zbog povrede Etičkoga kodeksa, i osoba koja nije neposredno oštećena, ako se oštećena strana tome izrijeком ne protivi,
- Etičko povjerenstvo odmah će nakon primitka pisane ili usmene prijave započeti s postupkom utvrđivanja povrede Etičkoga kodeksa i neće ga odgađati u slučaju da neke stranke u postupku ne surađuju,
- Etičko povjerenstvo osigurat će strankama stručnu pomoć kada je to potrebno,
- Nakon što provede postupak utvrđivanja povrede Etičkoga kodeksa, Etičko povjerenstvo sastavit će Izvješće o provedenom postupku utvrđivanja povrede Etičkoga kodeksa i prijedlog Zaključka o utvrđenoj povredi Etičkoga kodeksa,
- Izvješće Etičkoga povjerenstva o provedenom postupku utvrđivanja povrede Etičkoga kodeksa mora sadržati zapisnik razgovora sa strankama i svjedocima, sve dokaze koji su izneseni u postupku, te mišljenje stručnih osoba i institucija kada je to potrebno;
- Etičko povjerenstvo dostavit će prijedlog Zaključka o utvrđenoj povredi Etičkoga kodeksa strankama u postupku, koje zatim imaju pravo žalbe na prijedlog Zaključka,
- Ako je protiv prijedloga Zaključka o utvrđenoj povredi Etičkoga kodeksa uložena žalba, Etičko povjerenstvo razmotrit će žalbu i ako je žalba utemeljena izmijeniti prijedlog svojega Zaključka, te donijeti Završno izvješće o provedenom postupku utvrđivanja povrede Etičkoga kodeksa i prijedlog Zaključka o utvrđenoj povredi Etičkoga kodeksa,
- Etičko povjerenstvo dostavit će ravnatelju Završno izvješće o provedenom postupku utvrđivanja povrede Etičkoga kodeksa i prijedlog Zaključka o utvrđenoj povredi Etičkoga kodeksa.

Ravnatelj će donijeti Zaključak o utvrđenoj povredi Etičkoga kodeksa i provesti ga sukladno Statutu Škole te o tome izvijestiti Školski odbor.

Na ravnateljevu odluku moguće je uložiti žalbu Školskom odboru koji će razmotrit žalbu i donijeti konačnu odluku o utvrđenoj povredi Etičkoga kodeksa.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom objave na oglasnoj ploči Škole.

Predsjednik Školskog odbora:

Vesna Pegan, prof.

Ovaj Etički kodeks objavljen je na oglasnoj ploči Škole dana 30. listopada 2008. god..

Ravnatelj Škole

Tereziya Štancić, dipl. iur.